

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 2

- A) Naloge izbirnega tipa
- B) Strukturirani eseji

Torek, 31. maj 2016 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Kandidat dobi dva konceptna lista, list za odgovore in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani, na list za odgovore in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite v **izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Katera izmed navedenih panog psihologije je teoretična?
 - A Klinična psihologija.
 - B Razvojna psihologija.
 - C Psihologija dela.
 - D Športna psihologija.
2. Z eksperimentom so proučevali, ali spetno oblikovana vprašanja vplivajo na to, kako natančno se bodo preučevanci kot očividci avtomobilske nesreče spomnili podrobnosti v zvezi z nesrečo. Kaj od navedenega je odvisna spremenljivka?
 - A Spetno oblikovana vprašanja.
 - B Podrobnosti v zvezi z nesrečo.
 - C Preučevanci kot očividci.
 - D Avtomobilska nesreča.
3. Katero mero srednje vrednosti lahko določimo brez računanja, če imamo serijo podatkov: 5, 6, 8, 9, 9, 10, 11?
 - A Standardni odklon.
 - B Aritmetično sredino.
 - C Korelacijo.
 - D Modus.
4. Tanja je bila pri plezanju po strmi steni v Alpah zelo previdna, čutila je povečan utrip srca, dihala je nekoliko hitreje in globlje.
Katero čustvo prepoznamo iz zgornjih znakov in kakšen pomen (funkcijo) ima to čustvo v danih okoliščinah?
 - A Jeza; aktivacijska funkcija.
 - B Ponos; motivacijska funkcija.
 - C Strah; prilagoditvena funkcija.
 - D Žalost; komunikacijska funkcija.
5. Projekcija je
 - A obrambni mehanizem.
 - B vrsta učenja.
 - C vrsta sanj.
 - D razvojna faza.

6. Za homeostatično zadovoljevanje potreb je značilno, da
- A človek zadovoljuje najprej nižje in nato višje potrebe.
 - B se človeku ob zadovoljitvi potrebe pojavi nov cilj na višji ravni.
 - C je človek miren, ko z dejavnostjo doseže cilj in zadovolji potrebo.
 - D človek zadovoljuje svoje potrebe postopoma.
7. Ana bi šla rada študirat v tujino, a nima dovolj volje, da bi se pozanimala o možnostih. Kako bi poimenovali oviro v frustracijski situaciji, ki je opisana v zgornjem primeru?
- A Fizična.
 - B Objektivna.
 - C Socialna.
 - D Subjektivna.
8. Halucinacije so
- A zmotne zaznave brez podlage v stvarnosti.
 - B zmotne zaznave, ki so posledica napačne interpretacije dražljajev v okolju.
 - C posledica nepravilne zaznavne organizacije.
 - D pogosto posledica fizičnih dejavnikov.
9. K notranjim dejavnikom učenja spadajo
- A socialni in psihološki.
 - B psihološki in fiziološki.
 - C psihološki in fizični.
 - D fiziološki in socialni.
10. Thurstonova teorija inteligentnosti predpostavlja, da obstaja
- A 7 odvisnih primarnih umskih sposobnosti.
 - B 8 neodvisnih primarnih umskih sposobnosti.
 - C 7 neodvisnih primarnih umskih sposobnosti.
 - D 8 odvisnih primarnih umskih sposobnosti.
11. Samopodoba je
- A celota predstav, stališč in sodb o samem sebi.
 - B mnenje o nas.
 - C naše videnje lastnih sposobnosti.
 - D celota naših sposobnosti, temperamenta, značaja in telesnih značilnosti.

12. V Bandurovem eksperimentu je bila ena izmed neodvisnih spremenljivk
- A lutka Bobo.
 - B vedenje otrok.
 - C motiviranost otrok.
 - D spol modela.
13. Katera komponenta stališč se kaže v izjavi: »Vedno se namažem s kremo, ko se sončim.«?
- A Čustvena.
 - B Vedenjska.
 - C Vrednostna.
 - D Kognitivna.
14. Psihološke funkcije družine med drugim zadovoljijo potrebe po
- A prehrani.
 - B vzgoji.
 - C varnosti.
 - D socializaciji.

B) STRUKTURIRANI ESEJI**1. naloga**

Abraham Maslow je postavil teorijo hierarhije potreb. Poimenujte in razvrstite potrebe (kategorije potreb) po pomembnosti, kot jih je hierarhično razvrstil Maslow. Znotraj posameznih kategorij v hierarhiji navedite po eno konkretno potrebo. S primerom ponazorite vedenje dijaka, za katerega okolje pričakuje, da so mu bile v ospredju kognitivne potrebe, on pa doživlja močno nezadovoljenost nekaterih nižjih potreb. Presodite, kaj lahko posameznik sam naredi za hitrejše napredovanje na višje ravni potreb. Utemeljite svoje presoje.

V sivo polje ne pište.

M 1 6 1 5 4 1 1 2 0 7

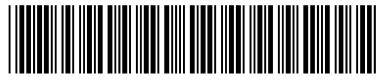
7/16

2. naloga

Eysenck je pri preučevanju strukture osebnosti uporabil faktorsko analizo in z njo določil tri dimenzijske osebnosti. Poimenujte dve dimenziji in za vsak pol navedite po eno osebnostno lastnost. S primerom ponazorite obnašanje posameznika na maturantskem izletu, ki ima izraženi dve lastnosti ene dimenzijskega polja, in drugega posameznika, ki ima izraženi dve lastnosti druge dimenzijskega polja. Za vsako pojmovanje osebnosti (tipološko in dimenzionalno) presodite po dve prednosti in eno pomanjkljivost (ali obratno).

V sivo polje ne pište.

M 1 6 1 5 4 1 1 2 0 9

9/16

3. naloga

Proces občutenja in zaznavanja lahko aktivirajo le dovolj intenzivni dražljaji. Navedite dve vrsti dražljajev in ustrezne občutke. Opišite pojem čutne (senzorne) adaptacije in jo ponazorite s primeroma z dveh čutnih področij. Razložite, kaj čutna adaptacija omogoča posamezniku v vsakem od podanih primerov. Presodite in pojasnite, kako lahko na zaznavanje vplivajo predhodne izkušnje in močna čustva (tri presoje s pojasnitvami).

V sivo polje ne pište.

M 1 6 1 5 4 1 1 2 1 1

11/16

4. naloga

Dijaki delujejo v razredu v različnih vlogah. Nekatere so določene s pravili šole, druge niso predpisane. Opredelite socialno vlogo in navedite tri značilnosti skupine. S primerom ponazorite, kako dijaki opravljajo dve vlogi v formalni skupini, in drugim primerom, kako se kažeta dve vlogi v neformalni skupini. Kritično presodite Zimbardov eksperiment (prednosti in pomanjkljivosti), ki je preučeval socialne vloge (skupaj 4 presoje).

V sivo polje ne pište.

M 1 6 1 5 4 1 1 2 1 3

13/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

15/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran